

LANDSKAPSSTYRELSENS FRAMSTÄLLNING
till Landstinget med förslag till
landskapslag om Ålands hotell- och
restaurangskola.

Huvudsakligt innehåll

Syftet med förslaget är att även reglera den affärsdrivande verksamheten vid hotell Arkipelag.

Allmän motivering

Landskapet Åland driver sedan den 1 oktober 1976 härbärgerings- och förplägningsrörelse i landskapsägda hotell Arkipelag. Verksamheten har nu pågått så länge att tiden är mogen för stiftande av en landskapslag som täcker även den affärsdrivande verksamheten vid hotellet. Eftersom Ålands hotell- och restaurangskola är inrymd i hotellet, vilket kan antagas gälla även i fortsättningen, så har det bedömts mest ändamålsenligt att i landskapslagen om Ålands hotell- och restaurangskola intaga bestämmelser även om hotell- och restaurangserviceverksamheten.

På grund av det sagda skulle i samma lag inrymmas bestämmelser om såväl yrkesundervisningen som hotell- och restaurangserviceverksamheten, vilken sistnämnda är avsedd att främja yrkespraktiken men också att ge landskapet inkomster.

Bestämmelserna om yrkesundervisningen har i lagförslaget (2 kap.) bibehållits oförändrade. I 3 kapitlet regleras hotell- och restaurangserviceverksamheten sålunda, att denna gives offentlig status och ställs under förvaltning av en från skolans direktions fristående styrelse. Kapitlet är väsentligen uppbyggt dels enligt principerna i lagen den 13 maj 1931 om de allmänna grunderna för skötseln och tillgodogörandet av statens industriella inrättningar (FFS 168/31), och dels enligt principerna i den nya lagen om aktiebolag (FFS 734/78). Kapitlet innehåller därtill bestämmelser rörande hotell- och restaurangserviceverksamhetens förhållande till förvaltningen och till landskapets årsstater.

Vad slutligen gäller ikraftträdande är det ändamålsenligt att lagen träder i kraft vid ingången av ett kalenderår.

Detaljmotivering

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §. Landskapsstyrelsen föreslår att Ålands hotell- och restaurangskola, som för närvarande är en landskapsägd läroinrättning skall bli en landskapsinrättning. I denna inrättning skulle både meddelas yrkesundervisning och idkas hotell- och restaurangserviceverksamhet. Yrkesundervisningsverksamheten skulle följa de särskilda bestämmelser som gäller om sådan undervisning. Hotell- och restaurangserviceverksamheten skulle följa bestämmelserna om härbärgerings- och förplägningsrörelser och avse ekonomiskt förvärv.

2 kap. Yrkesundervisningen

Bestämmelserna i detta kapitel innebär i sak ingen ändring av gällande lag (2-5 §§ landskapslagen den 14 april 1977 om Ålands hotell- och restaurangskola).

3 kap. Hotell- och restaurangserviceverksamheten (rörelsen)

Bakgrunden till bestämmelserna i detta kapitel redovisas i den allmänna motiveringen.

7 §. Genom att ställa rörelsens förvaltning under tillsyn av en särskild styrelse avser landskapsstyrelsen att tillföra denna förvaltning tillräcklig effektivitet och sakkunskap. Kontakten och samarbetet med yrkesundervisningen skulle tryggas så att ordföranden för skolans direktion skulle vara ledamot av rörelsens styrelse. Rörelsens verkställande direktör skulle delta i styrelsens möte i egenskap av föredragande, men ej som medlem. Verkställande direktören skulle utses av landskapsstyrelsen på förslag av styrelsen och vara anställd i privaträttsligt anställningsförhållande.

8 §. Styrelsen skulle ansvara inför landskapsstyrelsen för rörelsens skötsel och organisation. Landskapsstyrelsen skulle utfärda närmare föreskrifter härom liksom om verkställande direktörens uppgifter (9 §), om bokföring och medelsförvaltning (11 §) samt om revision (12 §), bokslut (13 §) och budgetering ävensom förhållande till yrkesundervisningen (14 §).

9 §. För att syftet med rörelsen enligt 6 § skall kunna uppnås måste man ställa krav på snabbhet. Bestämmelsen i 1 mom. är hämtad ur 8 kap. 6 § lagen om aktiebolag så ändrad att den lämpar sig för en rörelse av ifrågavarande slag.

Förslaget i 2 mom. innebär lagfästade av hittills tillämpad praxis.

11 §. Styrelsens och verkställande direktörens förpliktelser enligt 1 och 2 mom. skulle i huvudsak bli desamma som enligt den nya aktiebolagslagen kommer att gälla för motsvarande befattningshavare i aktiebolag.

12 §. Bestämmelserna i paragrafen är avsedda att medge landskapsstyrelsen tillräcklig insyn i och kontroll över rörelsen och åger motsvarighet i rikslagstiftningen rörande s.k. statsbolag.

13 §. För att landstinget skall tillförsäkras insyn i och information om rörelsen, åläggs landskapsstyrelsen redovisningsplikt inför landstinget.

4 kap. Särskilda bestämmelser

Styrelse för rörelsen bör första gången utses i god tid och så att den vidtar med sitt uppdrag samtidigt som lagen träder i kraft, vilket föreslås ske den 1 januari 1980.

Vad slutligen gäller ärendenas handläggning i centrala ämbetsverket, då ärendena gäller angelägenheter enligt denna lag, kan konstateras att vederbörande byrå i utbildningsavdelningen föredrar ärenden som avser 2 kapitlet. När fråga är om angelägenheter om hotell- och restaurangserviceverksamheten i 3 kapitlet föredrages ärendet i landskapsstyrelsen från den byrå ärendet underlyder. Härom fattar landskapsstyrelsen ett mera detaljerat beslut efter det styrelse för rörelsen blivit tillsatt.

Med hänvisning till det anförda föreläggs Landstinget till antagande

L a n d s k a p s l a g
om Ålands hotell- och restaurangskola.

I enlighet med landstingets beslut stadgas:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §.

Ålands hotell- och restaurangskola är landskapets inrättning och står under landskapsstyrelsens överinseende.

I hotell- och restaurangskolan

- a) meddelas yrkesundervisning inom hotell- och restaurangbranschen samt inom övriga till turistbranschen hörande serviceområden, samt
- b) idkas hotell- och restaurangserviceverksamhet i form av härbärgerings- och förplägningsrörelse i huvudsak för främjande av yrkespraktiken.

2 kap.

Yrkesundervisningen

2 §.

För hotell- och restaurangskolans förvaltning tillsätter landskapsstyrelsen en direktion, i vilken medlemmarna såvitt möjligt skall företräda de olika yrkesområden inom vilka skolan meddelar undervisning. Dessutom skall såsom medlemmar i direktionen finnas representanter för skolans elever, lärare och övrig personal. Skolans rektor är medlem av och sekreterare i direktionen.

Hotell- och restaurangskolan skall ha reglemente och läroplaner vilka fastställs av landskapsstyrelsen.

3 §.

I fråga om lärokurser för olika examina skall de för motsvarande läroanstalter i riket gällande bestämmelserna i huvudsak tillämpas.

4 §.

Vid hotell- och restaurangskolan skall för dess ledning och förvaltning finnas en rektor och en prorektor. Prorektorn utses bland skolans lärare.

Vid hotell- och restaurangskolan kan finnas lektorer, lärare i yrkesämnen, timlärare och särskilda befattningshavare.

5 §.

För hotell- och restaurangskolans drift och för utvecklande av dess verksamhet upptages erforderliga anslag i landskapets ordinarie årsstat.

3 kap.

Hotell- och restaurangserviceverksamheten

6 §.

Den i 1 § 2 mom. b punkten avsedda hotell- och restaurangserviceverksamheten, i detta kapitel benämnd rörelsen, skall skötas enligt för branschen gällande affärsprinciper på för landskapet inkomstbringande sätt under namn, som landskapsstyrelsen fastställer. Landskapsstyrelsen bestämmer rörelsens hemort.

7 §.

Rörelsen förvaltas av en styrelse. Styrelsen består av ordförande, vice ordförande och högst två medlemmar samt personliga ersättare för medlemmarna, vilka landskapsstyrelsen utser för ett år i sänder. Styrelsen skall bestå av personer som är förtrogna med näringsliv och affärsverksamhet.

Direktionens för hotell- och restaurangskolan ordförande är självskriven medlem av styrelsen.

I styrelsen skall ingå en representant för rörelsens personal.

Landskapsstyrelsen kan vid varje särskild tidpunkt skilja ordföranden, viceordföranden eller medlem från uppdraget.

Landskapsstyrelsen bestämmer styrelseledamöternas arvoden, varvid i branschen gällande normer följs.

Det som är föreskrivet om medlem gäller även ersättare.

Landskapsstyrelsen utser på förslag av styrelsen en verkställande direktör för rörelsen.

Verkställande direktören deltar i styrelsens sammanträden såsom föredragande utan rösträtt.

8 §.

Styrelsen och verkställande direktören skall handha rörelsens angelägenheter enligt lag och landskapsstyrelsens föreskrifter samt sörja för att verksamheten är ändamålsenligt organiserad.

Landskapsstyrelsen bestämmer vem som tecknar rörelsens namn och vem som får handla på rörelsens vägnar.

9 §.

Verkställande direktören skall handha rörelsens löpande förvaltning i enlighet med landskapsstyrelsens och styrelsens föreskrifter. Åtgärder, som med beaktande av omfattningen och arten av verksamheten är osedvanliga eller av stor betydelse, får verkställande direktören vidtaga endast om styrelsen bemyndigat honom därtill eller om styrelsens beslut inte kan inväntas utan att rörelsen förorsakas väsentlig olägenhet. I sådant fall skall styrelsen så snart som möjligt underrättas om åtgärden.

Verkställande direktören anställer för rörelsen behövlig personal.

10 §.

Styrelsen är beslutförför när ordföranden, eller viceordföranden och minst två av de övriga ledamöterna är närvarande.

Styrelsens beslut fattas med enkel röstövertikt. Faller rösterna lika avgör ordförandens röst, utom vid val då avgörandet sker genom lottning.

Bestämmelserna om jäv för medlem av landskapsstyrelsen skall på motsvarande sätt tillämpas i fråga om ledamot av styrelsen.

11 §.

Styrelsen skall draga försorg om att rörelsens bokföring samt tillsynen över denna och medelsförvaltningen är ordnad på ett ändamålsenligt sätt.

Verkställande direktören skall sörja för att rörelsens bokföring handhas i överensstämmelse med lag och att medelsförvaltningen är ordnad på betryggande sätt.

12 §.

Landskapsstyrelsen utser årligen revisorer, som för landskapsstyrelsens räkning skall granska rörelsens räkenskaper och förvaltning samt årsberättelsen.

13 §.

Landskapsstyrelsen fastställer rörelsens bokslut och godkänner styrelsens verksamhetsberättelse.

I landskapsstyrelsens berättelse till landstinget över landskapet Ålands förvaltning och ekonomiska tillstånd skall en redogörelse för rörelsens förvaltning och ekonomi intagas.

14 §.

Det som stadgas om landskapets årsstater och bokslut skall i tillämpliga delar gälla även för rörelsen.

Rörelsen är underkastad landskapsrevisorernas granskning.

Landskapsstyrelsen meddelar i särskilt i reglemente närmare föreskrifter om rörelsens förvaltning enligt detta kapitel och om dess förhållande till den i 2 kapitlet avsedda yrkesundervisningen.

4 kap.

Särskilda bestämmelser

15 §.

I 7 § avsedd styrelse skall tillsättas första gången så, att den vidtar med sitt uppdrag samtidigt som denna lag träder i kraft.

Landskapsstyrelsen kan vidtaga i denna lag förutsatta övriga organisatoriska åtgärder redan innan lagen träder i kraft.

16 §.

Närmare bestämmelser om verkställigheten och tillämpningen av denna lag utfärdas genom landskapsförordning.

17 §.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1980. Härigenom upphävs landskapslagen den 14 april 1977 om Ålands hotell- och restaurangskola (38/77).

Mariehamn den 26 april 1979

L a n t r å d

Extra lagberedningssekreterare

Folke Woivalin

Elisabeth Naucier